അധ്യായം 89

അൽഫജ്ർ (പുലർക്കാലം)

അവതരണം മക്കയിൽ, സൂക്തങ്ങൾ 30

അദ്ധ്യായ പരിചയം:
ഇഹലോകത്തിന് ശേഷം ഒരു പരലോകമുണ്ടെന്നും അതിൽ മനുഷ്യർക്ക് അവരുടെ കർമ്മങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രക്ഷാശിക്ഷകൾ ഏറ്റുവാങ്ങണമെന്നും ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയാണ് ഈ ഖുർആൻ അദ്ധ്യായം. അതിന് അടയാളമായി ആദ്, ഥമൂദ്, ഫറോവ തുടങ്ങിയ ധിക്കാരി സമൂഹങ്ങളുടെ പര്യവസാനങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. രക്ഷാശിക്ഷകൾ നല്കുകയെന്ന ദൈവത്തിൻെറ യുക്തിയുടെയും നീതിയുടെയും താല്പര്യം ഈ ഭൗതികലോകത്തുതന്നെ മനുഷ്യചരിത്രത്തിൽ നിരന്തരം പുലരുന്നതായി കാണാം.

ഭൗതിക ജീവിതത്തിൽ സമ്പത്തും സ്ഥാനമാനങ്ങളും അധികാരങ്ങളും മനുഷ്യൻ സർവ്വസ്വമായി കരുതുന്നു. അല്ലാഹു ഈ ലോകത്ത് ആർക്ക് എന്തു നല്കുകയാണെങ്കിലും അതൊരു പരീക്ഷണമാണെന്നതാണ് യാഥാർഥ്യം. അതിനാൽ സമ്പന്നത ഒരനുഗ്രഹമല്ല. ദാരിദ്ര്യം ഒരു ശിക്ഷയുമല്ല. സമ്പന്നൻ തൻെറ സമ്പത്തുകൊണ്ട് എന്തുചെയ്യുന്നുവെന്നും ദാരിദ്ര്യത്തിലകപ്പെട്ടവൻ അതിനെതിരെ എന്തു നിലപാട് സ്വീകരിക്കുന്നു എന്നും ദൈവം പരീക്ഷിക്കുന്നു.

രക്ഷാശിക്ഷകളെ നിഷേധിച്ചവർ വിചാരണാ നാളിനുവേണ്ടി ഒന്നും ചെയ്തുവെയ്ക്കാത്തതിനാൽ ആ ദിനം വിലപിക്കുന്നതായിരിക്കും. പക്ഷേ, ആ വിലാപം ശിക്ഷയിൽനിന്ന് അവരെ രക്ഷിക്കുകയില്ല. പ്രവാചകന്മാർ കൊണ്ടുവന്ന കാര്യങ്ങൾ സത്യംതന്നെയായിരുന്നുവെന്നും അത് നിഷേധിച്ചത് തനി വിഡ്ഢിത്തമായിപ്പോയെന്നും ധിക്കാരികൾക്ക് ബോധ്യമാകും. അന്നേരം ബോധമുദിച്ചതുകൊണ്ടോ തെറ്റു സമ്മതിച്ചതുകൊണ്ടോ ഒരു പ്രയോജനവുമുണ്ടാവില്ല.

പ്രവാചകന്മാരെ അനുസരിക്കുകയും ദൈവികമാർഗത്തിൽ നേരിടേണ്ടിവന്ന വിഷമങ്ങളെയും ബുദ്ധിമുട്ടുകളെയും ക്ഷമയോടെ സഹിക്കുകയും ചെയ്ത ആത്മാക്കൾ അന്നാളിൽ തങ്ങളുടെ നാഥന് പ്രീതിപ്പെട്ടവരായി അവർക്കുവേണ്ടി ഒരുക്കപ്പെട്ട സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതായിരിക്കും.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡفَجۡرِ ١ وَلَيَالٍ عَشۡرٖ ٢ وَٱلشَّفۡعِ وَٱلۡوَتۡرِ ٣ وَٱلَّيۡلِ إِذَا يَسۡرِ ٤
هَلۡ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٞ لِّذِي حِجۡرٍ ٥

അർഥം:

പരമകാരുണികനും കരുണാനിധിയുമായ അല്ലാഹുവിൻെറ നാമത്തിൽ

1. പ്രഭാതമാണ് സാക്ഷി.
2. പത്തു രാവുകളാണ് സാക്ഷി.
3. ഇരട്ടയും ഒററയുമാണ് സാക്ഷി.
4. രാവ്, അത് കടന്നുപോയ്ക്കോണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ സാക്ഷി.
5. കാര്യമറിയുന്നവന് അതിൽ സത്യമുണ്ടോ?

വിശദീകരണം:
പ്രഭാതത്തെക്കൊണ്ട് സത്യം. ദുൽഹജ്ജ് മാസത്തിലെ പത്ത് രാത്രികളെക്കൊണ്ട് സത്യം, അറഫാദിനവും അയ്യാമുത്തശ്രീഖിൻെറ അവസാന ദിനവും കൊണ്ട് സത്യം, പ്രഭാതം വിടരുമ്പോൾ നീങ്ങിപ്പോകുന്ന രാത്രിയാണ് സത്യം. ഇതത്രെ ഒന്നു മുതൽ നാല് വരെയുള്ള വചനങ്ങളുടെ ആശയം. നമ്മെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ദിനങ്ങളുടെ മാറ്റത്തിനാധാരം സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ഉദയാസ്തമയമാണല്ലോ.

പ്രസ്തുത നാല് കാര്യങ്ങളെയും പിടിച്ചാണയിട്ടാണ് മക്കാ നിവാസികളുടെ വിശ്വാസത്തിലേക്ക് കടന്നുചെല്ലുന്നത്. മുകളിൽ പരാമർശിക്കപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ അഥവാ പ്രഭാതം, പത്ത് രാത്രികൾ, ഒറ്റയും ഇരട്ടയും, നീങ്ങിപ്പോകുന്ന രാത്രി ഇവയുടെയൊക്കെ നിയന്ത്രണം സർവശക്തനായ അല്ലാഹുവിൻെറ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്. തികച്ചും യുക്തിബദ്ധമായ രീതിയിലാണ് അവൻ അവയെ നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഈ പ്രാപഞ്ചിക പ്രതിഭാസങ്ങളെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് ഖുറൈശികളുടെ പരലോകനിഷേധത്തെ വിമർശിക്കുകയാണ് ഖുർആൻ ചെയ്യുന്നത്.

മനുഷ്യനെ വിചാരണ ചെയ്യാനും ചോദ്യം ചെയ്യാനുമുള്ള സ്രഷ്ടാവിൻെറ പരമാധികാരത്തെ ബോധ്യപ്പെടുത്താനാണ് ചരിത്രവസ്തുതകൾ എന്ന നിലക്ക് കഴിഞ്ഞുപോയ ചില മഹാശക്തരായിരുന്ന സമൂഹത്തിൻെറയും രാജാക്കന്മാരുടെയും പരിണതികൾ എടുത്തുദ്ധരിക്കുന്നത്. മനസ്സിലാക്കേണ്ട വിഷയം ഇതത്രെ: ലോകത്തിന് ഒരു ധാർമിക വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. അത് ഏകദൈവം നിർണയിച്ചുതന്നതാണ്. അതനുസരിച്ചുള്ള ജീവിതത്തിനാണ് അവൻ പ്രതിഫലം നല്കുകയുള്ളൂ. അതിനെതിരെ ധിക്കാരം അനുവർത്തിച്ചപ്പോഴൊക്കെ അത്തരക്കാരുടെ മേൽ സ്രഷ്ടാവിൻെറ ശിക്ഷയുടെ ചമ്മട്ടി പ്രയോഗിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിൽനിന്നവനെ പിന്തിരിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ശക്തിയും അവൻെറ മുമ്പിലില്ല.

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ ٱلْعِمَادِ ﴿٧﴾ ٱلَّتِى لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِى ٱلْبِلَـٰدِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ ٱلَّذِينَ جَابُوا۟ ٱلصَّخْرَ بِٱلْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِى ٱلْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ ٱلَّذِينَ طَغَوْا۟ فِى ٱلْبِلَـٰدِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا۟ فِيهَا ٱلْفَسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِٱلْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

6. ആദ് ജനതയെ നിൻെറ നാഥൻ എന്തു ചെയ്തുവെന്ന് നീ കണ്ടില്ലേ,
7. ഉന്നത സ്തൂപങ്ങളുടെ ഉടമകളായ ഇറം ഗോത്രത്തെ?
8. അവരെപ്പോലെ ഒരു ജനത നാടുകളിലൊന്നും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു.
9. താഴ്‌വരകളിൽ പാറ തുരന്ന് പാർപ്പിടങ്ങളുണ്ടാക്കിയ ഥമൂദ് ഗോത്രത്തെയും.
10. ആണികളുടെ ആളായ ഫറവോനെയും.
11. അവർ നാടുകളിൽ അതിക്രമം പ്രവർത്തിച്ചവരായിരുന്നു.
12. അവരവിടെ കുഴപ്പം വർദ്ധിപ്പിച്ചു.
13. അപ്പോൾ നിൻെറ നാഥൻ അവർക്കുമേൽ ശിക്ഷയുടെ ചാട്ടവാർ ചൊരിഞ്ഞു.
14. നിശ്ചയം, നിൻെറ നാഥൻ പതിസ്ഥലത്തു തന്നെയുണ്ട്.

മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച കാര്യങ്ങളിലേക്ക് മനുഷ്യ ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിക്കാനാണ് ആറ് മുതൽ പതിനാല് വരെയുള്ള വചനങ്ങളിലടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചത്. ഏറെ ശക്തരും പ്രതാപികളുമായിരുന്ന ഒരു പുരാതന ജനവർഗമാണ് ആദ്. അവരെ വെല്ലുവിളിക്കത്തക്ക വിധം ശക്തരായ ഒരു ജനതയും അക്കാലത്ത് ലോകത്ത് നിലവിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. പ്രവാചകൻ നൂഹ്(അ)ൻെറ സന്താനപരമ്പരയിൽ പെട്ടവരാണിവർ. അവരിലേക്ക് നിയുക്തനായ പ്രവാചകൻ ഹൂദ്നബിയെ അവർ നിഷേധിക്കുകയും ദൈവധിക്കാരം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തതായിരുന്നു അതിശക്തരായ ആ ജനതയെ അല്ലാഹു ഭൂമിയിൽനിന്ന് തുടച്ചുനീക്കാൻ കാരണം.

വലിയ പാറകൾ തുരന്ന് ഉയർന്ന കെട്ടിടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്ന ശക്തരായ ഒരു ജനവർഗമായിരുന്നു ഥമൂദ്. സൗദിഅറേബ്യയിലെ തബൂക്കിലായിരുന്നു ആ ജനം അധിവസിച്ചിരുന്നത്. അവരിലേക്ക് ആഗതനായ പ്രവാചകനെ അവർ ധിക്കരിക്കുകയും അല്ലാഹുവിനെ വെല്ലുവിളിക്കുകയും ചെയ്തു. ധിക്കാരികളായിരുന്ന ആ ജനതയെയും അല്ലാഹു നശിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

ആണികളുടെ ആളായിരുന്നു ഫറവോൻ. അയാളുടെ പ്രതാപത്തെയും ശക്തിയെയും കുറിക്കാനാണ് ആ വാക്ക് ഉപയോഗിച്ചത്. നാട്ടിൽ മുഴുക്കെ അയാളുടെ പ്രതാപത്തിൻെറ

അടയാളങ്ങൾ കാണാമായിരുന്നു. ധിക്കാരവും അഹങ്കാരവും കാരണം അയാൾ താൻ ദൈവമാണെന്ന് സ്വയം അവകാശപ്പെടാൻ പോലും ഉദ്യുക്തനാക്കിയിരുന്നു. അയാളെ സംസ്കരിക്കാൻ നിയോഗിച്ച മൂസാനബിയെയും അല്ലാഹുവിൻെറ പലവിധത്തിലുള്ള പരീക്ഷണങ്ങളെയും അയാൾ ധിക്കരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ഒടുവിൽ അയാളെയും സൈന്യത്തെയും അല്ലാഹു ചെങ്കടലിൽ മുക്കിയൊടുക്കി.

അവരുടെയൊക്കെ ഓരോ ചെയ്തിയെയും അല്ലാഹു പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ കർമങ്ങളൊന്നും അവൻെറ ശ്രദ്ധയിൽ നിന്ന് മറച്ചുപിടിക്കാൻ അവർ ശക്തരായിരുന്നില്ല. കാര്യങ്ങളെ യഥാവിധം ശ്രദ്ധിച്ച് വേണ്ട രീതിയിൽ പ്രതികരിക്കാൻ അല്ലാഹു ശക്തനാണ്. അതത്രെ അല്ലാഹു പതിസ്ഥാനത്തു തന്നെയുണ്ട് എന്നതുകൊണ്ട് അർഥമാക്കുന്നത്. ഇത് ഏതെങ്കിലും കാലത്തേക്ക് മാത്രമുള്ള ദൈവികനടപടിയല്ല. കാലാകാലവും ധിക്കാരം അനുവർത്തിച്ചിരുന്ന വിഭാഗത്തോടുള്ള നടപടിയും ഈ വിധത്തിൽ തന്നെയായിരിക്കും. ഭൗതികമായ ധാടിയും പ്രൗഢിയും ദൈവികനടപടിയിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടുത്താനുള്ള മാധ്യമമല്ല.

فَأَمَّا ٱلْإِنسَٰنُ إِذَا مَا ٱبْتَلَىٰهُ رَبُّهُۥ فَأَكْرَمَهُۥ وَنَعَّمَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّىٓ أَكْرَمَنِ
﴿١٥﴾ وَأَمَّآ إِذَا مَا ٱبْتَلَىٰهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّىٓ أَهَٰنَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا
بَل لَّا تُكْرِمُونَ ٱلْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَٰٓضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾
وَتَأْكُلُونَ ٱلتُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ ٱلْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

15. എന്നാൽ മനുഷ്യൻ, അവനെ അവൻെറ നാഥൻ പരീക്ഷിക്കുകയും, അങ്ങനെ അവനെ ആദരിക്കുകയും അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്താൽ അവൻ പറയും: എൻെറ നാഥൻ എന്നെ ആദരിച്ചു.
16. എന്നാൽ അല്ലാഹു അവനെ പരീക്ഷിക്കുകയും, അങ്ങനെ അവൻെറ ജീവിതവിഭവം ചുരുക്കുകയും ചെയ്താലോ, അവൻ പറയും; എൻെറ നാഥൻ എന്നെ നിന്ദിച്ചു.
17. ഒരിക്കലുമല്ല; നിങ്ങൾ അനാഥയെ ആദരിക്കുന്നില്ല.
18. അഗതിക്ക് അന്നം നൽകാൻ നിങ്ങൾ പരസ്പരം പ്രേരിപ്പിക്കുന്നുമില്ല.
19. പാരമ്പര്യമായി കിട്ടിയ സ്വത്ത് വാരിക്കൂട്ടി ഭുജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
20. ധനത്തെ നിങ്ങൾ കണക്കററ് സ്നേഹിക്കുന്നു.

പതിനഞ്ച് മുതൽ ഇരുപത് വരെയുള്ള വചനങ്ങളിൽ മനുഷ്യൻെറ ജീവിതവീക്ഷണത്തെയാണ് പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. മനുഷ്യരുടെ ജീവിതത്തിനടിസ്ഥാനം ധനസമ്പാദനമാണ്. അത് കൂടുതൽ ലഭിക്കുമ്പോൾ അവൻെറ വിലയിരുത്തൽ ദൈവം അവനെ ഏറെ അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അത് കുറയുമ്പോൾ ദൈവം നിന്ദിച്ചുവെന്നുമാണ്. ധനം കുറയുന്ന ഘട്ടത്തിൽ ദൈവത്തെ തള്ളിപ്പറയാൻ പോലും മനുഷ്യൻ ഉദ്യുക്തനായേക്കും. സാമൂഹികജീവിതത്തിൽ താൻ നിർവഹിക്കേണ്ട ബാധ്യതകൾക്കു നേരെ ധിക്കാരമനോഭാവം വെച്ചുപുലർത്തിയേക്കാം. സാമ്പത്തികമായ ഈ തകരാറുകൾ സൂചിപ്പിക്കാൻ മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ അല്ലാഹു എടുത്തുപറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒന്ന്, അനാഥനോടുള്ള അവൻെറ സമീപനം. രണ്ട്, അഗതിയോടുള്ള സമീപനം. മൂന്ന്, വഷളാംവണ്ണം ധനത്തോടുള്ള ആർത്തി. അതിൻെറ മുമ്പിൽ നിഷിദ്ധതയും അനുവദനീയതയും അവർക്ക് പരിഗണനീയമല്ല. അത് സ്വന്തക്കാരോടാണെങ്കിലും അന്യരോടാണെങ്കിലും ശരി. എന്നാൽ ധനം ഒരു പരീക്ഷണമാണെന്ന് ആരും ഗൗനിക്കാറില്ല. ധനത്തിൻെറ ആധിക്യവും കുറവും പരിഗണിച്ച് ദൈവവുമായുള്ള ബന്ധവും അവൻെറ അനുഗ്രഹത്തെ വിലയിരുത്താൻ പററില്ലെന്ന കാര്യവും മനുഷ്യർ അത്ര ശ്രദ്ധിക്കാറില്ല. ധനം പരീക്ഷണമാണെന്ന തിരിച്ചറിവുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ അനുസരണത്തോടെയും സൂക്ഷ്മതയോടെയും ജീവിക്കാൻ മനുഷ്യന് സാധിക്കുകയുള്ളു.

ഈ ജീവിതവീക്ഷണം ശരിയല്ല. ഈ രീതിയിലുള്ള ജീവിതപ്രതികരണം അവന് ഉപകാരപ്പെടുകയുമില്ല. എന്നാൽ ഈ രീതിയിലുള്ള പ്രതികരണങ്ങൾക്ക് മനുഷ്യൻ ദൈവത്തോട്

ഉത്തരം പറയേണ്ടതുണ്ട്. അതിൻെറ നല്ലതും ചീത്തയുമായ പ്രതിഫലം അനുഭവിക്കാതെ ഒ രാൾക്കും രക്ഷപ്പെടുക സാധ്യമല്ല.

كَلَّآ إِذَا دُكَّتِ ٱلْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَآءَ رَبُّكَ وَٱلْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾
وَجِاْىٓءَ يَوْمَئِذٍۭ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ ٱلْإِنسَٰنُ وَأَنَّىٰ لَهُ ٱلذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾
يَقُولُ يَٰلَيْتَنِى قَدَّمْتُ لِحَيَاتِى ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾
وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفْسُ ٱلْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ٱرْجِعِىٓ إِلَىٰ
رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَٱدْخُلِى فِى عِبَٰدِى ﴿٢٩﴾ وَٱدْخُلِى جَنَّتِى
﴿٣٠﴾

21. ഒരിക്കലുമല്ല; ഭൂമിയാകെ ഇടിച്ചിടിച്ച് നിരപ്പാക്കുകയും,
22. നിൻെറ നാഥനും അണിയണിയായി മലക്കുകളും വരികയും,
23. അന്ന് നരകത്തെ നിങ്ങളുടെ അടുത്തേക്ക് കൊണ്ടു വരികയും ചെയ്യുമ്പോൾ; അന്ന് മനുഷ്യന് ഓർമ്മ വരും. ആ സമയത്ത് ഓർമിച്ചതു കൊണ്ട് അവനെന്തു കാര്യം?
24. അവൻ വിലപിക്കും: കഷ്ടം, എൻെറ ഈ ജീവിതത്തിനായി ഞാൻ മുന്നൊരുക്കം ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ.
25. അന്നാളിൽ അല്ലാഹു ശിക്ഷിക്കുന്നതു പോലെ മററാരും ശിക്ഷിക്കുകയില്ല
26. അവൻ ബന്ധിക്കുന്നതു പോലെ ആരും ബന്ധിക്കുകയുമില്ല.
27. അല്ലയോ ശാന്തി നേടിയ ആത്മാവേ,
28. നിൻെറ നാഥങ്കലേക്ക് പൂർണ്ണ സംതൃപ്തനായും തൃപ്തിഭാജനമായും തിരിച്ചു ചെല്ലുക.
29. അങ്ങനെ എൻെറ ഉത്തമ ദാസൻമാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചേർന്നുകൊള്ളുക.
30. എൻെറ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്യുക.

ഇരുപത്തൊന്നു മുതൽ മൂപ്പത് വരെയുള്ള ഭാഗങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് പ്രപഞ്ചത്തിൻെറയും അതിലുള്ളവയുടെയും നാശത്തിനു ശേഷം അല്ലാഹു മനുഷ്യരെ വീണ്ടും ഒരുമിച്ചുകൂട്ടും. അവിടെ മനുഷ്യകർമങ്ങളെ വിലയിരുത്തി പ്രതിഫലം നിശ്ചയിക്കാൻ അവൻ മലക്കുകളോടൊപ്പം ആഗതനാകും. അതിൻെറ രൂപവും ഭാവവും അല്ലാഹുവിന് മാത്രമേ അറിയുകയുള്ളൂ. പക്ഷേ, മനുഷ്യന് മനസ്സിലാകാൻ അവർക്ക് അനുഭവമുള്ള ഒരു രീതിയിൽ പറഞ്ഞു: നാഥനും അണിയായി മലക്കുകളും വരുമെന്ന്. അതോടൊപ്പം 70,000 ത്തോളം മലക്കുകൾ ചേർന്ന ഒരു വ്യൂഹം നരകത്തെയും വലിച്ചുകൊണ്ടുവരും. ഇതൊക്കെ മനുഷ്യനിൽ വിചാരണാഘട്ടത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഭയം ജനിപ്പിക്കാനുള്ള ശൈലിയിലുള്ള വിവരണമാണ്.

ഈ രംഗം കാണുന്ന പരലോകനിഷേധിയുടെ മാനസികാവസ്ഥയാണ് അവൻ വിലപിക്കും എന്ന വചനം കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഭൗതികലോകത്തു വെച്ച് പരലോകത്തെ എത്രയൊക്കെ സമർഥനത്തിലൂടെ നിഷേധിച്ചാലും അതൊരു യാഥാർഥ്യമാണ്. അത് കൺമുമ്പിൽ കാണുമ്പോഴായിരിക്കും പാഴാക്കിക്കളഞ്ഞ സന്ദർഭങ്ങളെക്കുറിച്ച് അവൻ ഖേദിക്കുക. പക്ഷേ, ആ ഖേദവും വീണ്ടുവിചാരവും ഒരിക്കലും ഉപകാരം ചെയ്യുകയില്ല.

25-26 വചനങ്ങൾ അല്ലാഹുവിൻെറ ശിക്ഷയുടെ ശക്തിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പ്രയോഗങ്ങളാണ്. യാഥാർഥ്യത്തെ നിഷേധിച്ചവരോടുള്ള സമീപനമാണത്. എന്നാൽ അതിനെ സത്യപ്പെടുത്തുകയും ജീവിതത്തിൽ യാഥാർഥ്യമാക്കുകയും ചെയ്തവരുടെ അവസ്ഥ തികച്ചും മറ്റൊന്നായിരിക്കും. അവരെ സംബന്ധിച്ചാണ് ശാന്തിയടഞ്ഞ ആത്മാവ് എന്ന് പറഞ്ഞത്. പൂർണമായും അല്ലാഹുവിന് സമർപ്പിച്ച മനുഷ്യൻെറ മാനസികാവസ്ഥയാണ് ശാന്തിയും സമാധാനവും ഉണ്ടാവുകയെന്നത്. അത്തരക്കാർ അവരുടെ മരണസമയത്തും അതേ അവസ്ഥയിലായിരിക്കും ഉണ്ടാവുക. ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിൻെറ ഘട്ടത്തിലും പരലോകരംഗങ്ങൾ മുമ്പിൽ കാണുമ്പോഴും അവരുടെ അവസ്ഥ അതുതന്നെയായിരിക്കും. അത്തരം ആളുക

ളോട് മരണത്തിൻെറയും ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിൻെറയും വിചാരണയുടെയുമൊക്കെ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഈ വിധം പറയപ്പെടും: ഒന്നും ഭയപ്പെടുകയോ ആശങ്കിക്കുകയോ ചെയ്യുതെ എൻെറ സച്ചരിതരായ ദാസന്മാരുടെയും സ്വർഗസ്ഥരുടെയും കൂട്ടത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുകൊള്ളുക.